

[Hedtoft-Hansen.]

kendt har vi foruden de statslige Institutioner kun Dansk Industri Syndikat, det saakaldte Rekyrliffelsyndikat, De Danske Sprængstoffabrikker og Dansk Ammunitionsfabrik (Larsen & Schultz paa Fyn), alle fuldt legitime Virksomheder, som formentlig vil blive underkastet denne Lovs Bestemmelser. Om der kommer andre Foretagender med, er dog afhængigt af, hvorledes Justitsministeren vil definere Ordet „Krigsmateriel“, der er nævnt i § 1, 1ste Stykke.

Jeg hilser med Glæde Bestemmelserne i samme Paragraf, der udtrykkeligt tilsigter at hindre Udlændinges Medlemsskab i saadanne Selskabers Bestyrelse og at hindre Anbringelse af udenlandsk Kapital i saadanne Virksomheder. Det kunde for vort lille Land have alt for alvorlige Konsekvenser, om vi ikke hindrede blot Antydningen af udenlandsk Medvirken i saadanne Foretagender.

Jeg er ligeledes glad for Bestemmelserne i §§ 4, 5 og 6, der giver den foreslaaet oprettede Statens Vaabenkontrol Adgang til nøje at overvaage de paagældende Foretagenders Produktion, Kontrakter og Regnskaber. Jeg ved ikke, om der er synderlig Begejstring for disse Bestemmelser blandt de nuværende Ejere af de eksisterende Vaaben- og Ammunitionsfabrikker. Saa meget større vil Tilslutningen dog være i Offentligheden, der betragter det som et rimeligt Krav, at Staten har Indseende med disse Virksomheder.

Bestemmelserne om Kontrol med Selskabernes Økonomi, saaledes at Administration, Afskrivninger, Henlæggelser, Fornyelser, Tantiømer og Udbytte reguleres, synes mig ogsaa rimelige. Samtidig med at understrege det selvfølgeligelige i, at alt dette kontrolleres og reguleres af Staten, vil jeg dog betone Nødvendigheden af, at det sker paa en Maade, der ikke skader de berettigede produktionsmæssige Interesser, der ogsaa berører mange Arbejdere.

Staten skal ifølge Lovforslaget have Ret til at kræve eventuelle Overskud fra disse Virksomheder udbetalt, og det er foreslaaet, at Beløbene fortrinsvis skal anvendes til Beskyttelse mod Luftangreb. Om en saaledes motiveret Udbyttebegrænsning er den heldigste, naar det betænkes, at Selskaberne skal eksportere til Udlandet, skal jeg lade være usagt her, men forbeholder mig at komme tilbage hertil i Udvalget.

Hvor meget denne Bestemmelse i øvrigt kan komme til at betyde, ved jeg ikke. Jeg har forsøgt en Henvendelse til Aktiesel-

skabsregisteret og har dèr kun faaet oplyst f. Eks. om Dansk Industri Syndikat, tidligere Dansk Rekyrliffelsyndikat, hvad der er det paagældende Selskabs Formaal, og hvor stor Aktiekapitalen er, hvem der er Medlemmer af Bestyrelse og Direktion. Men Regnskaberne er ikke tilgængelige, altsaa heller ikke Selskabets Udbyttedeklarationer gennem Aarene. I Henhold til en eller anden Bestemmelse i Aktieselskabsloven skal Regnskaberne ikke være offentligt tilgængelige, naar Antallet af Bestyrelsens Medlemmer er under 10, tror jeg... (*Christmas Møller: Aktionærernes Antal!*) ... naar Aktionærernes Antal er under 10. Det er muligt, at Offentligheden gør sig helt falske Forestillinger om disse Udbyttedeklarationer, jeg ved det ikke. Jeg nævner det blot, fordi det ogsaa er en af de Ting, som det vil være rimeligt at komme tilbage til under Udvalgsbehandlingen af dette Lovforslag.

Jeg skal, idet jeg nu vistnok har nævnt Lovforslagets Hovedbestemmelser, takke den højtærede Justitsminister for Lovforslagets Fremsættelse og paa mit Partis Vegne tilsige ham vort Medarbejde og vor Støtte til dets snarlige Gennemførelse og dets Ophøjelse til Lov.

Nørskov: Vi fra vor Side har altid anerkendt, at en vis Kontrol med Vaabenfabrikation kan være paa sin Plads, men jeg vil i denne Forbindelse gerne betone, at Staten allerede har en Adgang til at kontrollere Vaabenhandel, saa det, der tilsigtes her, er altsaa en Udvidelse. Vi ønsker selvfølgelig, at vort Land skal være paa Linie med andre Stater i dette Spørgsmaal, men vi ønsker paa den anden Side ikke at lægge dansk Virksomhed Hindringer i Vejen til Fordel for udenlandske Industrier. Der er i det foreliggende Lovforslag Bestemmelser, som giver Anledning til nogen Betænkelighed i den Henseende, idet Lovforslaget paa adskillige Punkter er ret vidtgaende, hvad for øvrigt ogsaa det ærede Medlem Hr. Hedtoft-Hansen betonedede.

Jeg finder det rigtigt, naar der i § 1 er foreslaaet en Bestemmelse, som tilsigter, at udenlandsk Indflydelse undgaas. Hvad angaar § 4, kan det ogsaa nok være rigtigt, hvis man skal have en saadan Kontrol, at der oprettes et Nævn som foreslaaet.

Med Hensyn til de øvrige Paragraffer skal jeg kun sige, at de giver Ministeren en ret vidtgaende Myndighed; det gælder ikke mindst § 8, som tilsigter at give Staten et betydeligt Indseende med Selskabernes Økonomi og med deres Udbytte. Kort sagt